

TROSKAP MOT FORFATNINGEN.

I snart fire år har det norske folk ført sin seige og målbeviste frihetskamp.

Kampen har krevd mange offer. Tusener har tilbrakt kortere eller lengere tid i fengsler og konsentrasjonsleirer, og mange har satt livet til.

Når folket villig har brakt alle disse offer, er det fordi kampen har gjeldt de dyreste verdier. Det har kjempet imot undertrykkelsen, mot diktaturet, og for vår frie forfatning og de verdier denne forfatning har sikret folket siden 1814: våre religiøse og etiske verdier, lov og rett, frihet og folkestyre.

Folket har krevd samvittighetsfrihet, det har bare villet bøye seg for anerkjente rettsbestemmelser, og har ikke godkjent noen nyordning etter førerprinsippet i stat og kommune. Troskapen mot forfatningen har vært drivkraften i frihetskampen.

Vår Grunnlov er snart 130 år, og vår kommunalordning mer enn 100.

Folkesuverenitetsprinsippet var det ledende prinsipp i disse forfatningslover allerede dengang de ble til, og det er blitt mer og mer framherskende etterhvert som folket har gått fram i almen og politisk opplysning.

Folkets valte representanter danner vårt fremste og viktigste statsorgan, - Stortinget. Uten denne forsamling, intet grunnlovsmessig styresett i Norge. For Stortinget, og bare Stortinget, er det som kan gi lovene og bevilge pengene til statsdriften.

Og i kommunen er det de folkevalte representanter, og bare disse, som danner styrene.

Så snart situasjonen gjør norsk styre mulig, må det bygges videre på grunnlaget fra 8. april 1940, idet troskapen mot vår forfatning er den eneste sikre garanti for at overgangsvanskelighetene ikke skal bli for store.

Grunnlov og lov er vår sikre grunnvoll, og tiltak som er i strid med Grunnlov og lov må ikke tåles, selv om de skulle være tenkt å ha gyldighet bare for noen dager. Den minste utglidning her, kan føre til uoverskuelige konsekvenser. En må bare anerkjenne styret som er kåret gjennom folket i val, da enhver annen form for kåring av styret er ukjent i vår forfatning. Husk, at i vår forfatning er det valprinsippet som er knesatt. Det er folket som veljer, og det er folket som vraker sine styresmenn ved fritt val.

Under okkupasjonen har folket vært avskåret fra å holde frie val. Derfor må de styresmenn som ble kåret siste gang folket valte straks tre inn i sine funksjoner og styre til nye, frie val er holdt. (De som har vist seg uverdige, er heldigvis så få at det intet betyr i denne sammenheng.)

Den opprydding som nødvendigvis kommer, må skje i samsvar med lov og rett og de former våre rettspleielover foreskriver. Ingen må ta seg selv til rette. All avstraffelse må bare skje etter tiltale, rettsforhandlinger og dom, og ikke på noen som helst annen måte.

Utglidninger fra hevdvunne rettsgrunnsetninger vil skape uro og usikkerhet, fjerne oss fra rettssamfunnet og sette folkets lykke og anseelse i fare.

Programmet for enhver sann tilhenger av folkestyret må derfor være:

- I. Ingen avvikelser fra Grunnlov og lov i statens og kommunenes styresett. Det sist valte Storting trer sammen straks landet er fritt, og tar fatt på sine oppgaver. Og de kommunale styret gjenopptar med en gang sine funksjoner. Medlemmene av disse folkevalte organer fungerer inntil nye val er holdt.
- II. Ingen avstraffelse uten etter tiltale, rettsforhandlinger og dom.